

Kemencesvidék

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE”.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE”.)

Egy évfolyam 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
Fél évre

Felolvas szerkesztő:

Huss Gyula

Bevezető és kiadói hivatal:

Cellödömök, Ferenc József-utca 181. — Ide inté-
rendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Bevezető: Art-készletai; kedd. szerda és pénteknapok.

Emberséges adóvégrehajtás.

Nagy ijedten tapasztalták az államnak fő-szépmunkásai, hogy az idén egy millió koronával kevesebb adó folyt be, mint a mennyit a költségvetésben előirányoztak.

Vekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melyben felhívja az adóhivatalokat, hogy erélyesebben járjanak el az adóvégrehajtások körül. Ezek a rendeletek, sajnos, Magyarországon nem tartoznak a ritkaságok közé.

Adórendszerünk hiányosságai folytán a legsúlyosabb és legvisszatartóbb adóterhek sújtják a népet. Évtizedek sora óta sürgetik a becstelen adóreformot, a fokozatos adót, amely egyszer s mindenkorra megszüntetné az adózás körül való bajokat. Elég szomorú, hogy a nagybirtokos osztály, amely jelenleg a vezető szerepet bírja az országban, a fokozatos adó ellen van és így mindaddig, míg gyökeres rendszerváltozás nem lesz Magyarországon, fokozatos adóról beszélni nem lehet.

De ne térjünk el a tárgytól. Nagy adóját a szegény magyar ember igen keservesen fizeti minden esztendőben, de még a szokottnál is bajosabb az adófizetés most, amikor gyenge volt a termés. Valahányszor ilyen időtájtban a pénzügyminiszter

urnak a végrehajtókhoz intézett buzdító szózata végigcseng az országban, rendszerint keserűség és gyűlölettel kél a nyomán. — Mert az adóvégrehajtó urak kíméletlenek, mint maga a boszúálló fátnak. Jobb ügy-
s. ütik

Most az egyszer azonban nem kelt olyan nagy recenziust a pénzügyminiszter szózata az adóvégrehajtókhoz, miután a szobanforgó reudelet ezáltal humanisztikus szempontokat juttat érvényre.

Azt mondja rendeletében a pénzügyminiszter, hogy a végrehajtás körül kímélettel járjanak el a közegek, várják meg mindenütt azt az időt, amikor a gazda termés még ennél is fontosabb az, hogy az olyan helyen, ahol a termés tönkrement, a végrehajtás egyenesen felfüggesztendő.

De még ennél is lényegesebb rendelkezése ennek a rendeletnek az, hogy a miniszter önmagának tartja fenn a rendelkezési jogot mindazon esetekben, valahányszor ingatlan elárverezéséről van szó. Ez azt jelenti, hogy ezentúl adó fejében házat vagy földet elárverezni csak akkor lehet, ha ezt a miniszter megengedi.

Ezzel a tagadhatatlan derék intézkedéssel alaposan megcsökkent az a veszedelem, hogy a magyar ember lába alól

adóhátralékok fejében kihúzzák a földet Valahányszor arra fog kerülni a sor, hogy a miniszter döntson, mindig lesz rá érkezés és mód, hogy kis részletszítással, vagy haladékkal az árverés jobb időkké elhalasztható lesz.

uton, ha a ház és föld elárvereztetését más irányban is meg nem akadályoznánk. Magánosok és takarékpénztárak évente ezer és ezer kisbirtokot, házikót árvereztetnek el kicsiny tőkék és rengeteg kamatok fejében. Egy miniszteri rendelet elejét vehetné az ilyen árverések gyakoriságának s olyképen rendezhetné ezt a dolgot, hogy az árverés csak a legelegvégső esetben, nem pedig egyszerű hírszági ígéret alapján legyen foganatosítható. Az árverés, ez a magyar népet megrontó ultimariáció legyen mindenképpen megnehezítve.

Jegybank és közszállítások.

Az önálló jegybank kérdése homlokterbe került. Örömmel látunk és támogatunk mindent, ami hazánknak önállóságát dokumentálja és azért szíves-örömmel látnánk megvalósítva az önálló magyar jegybank eszméjét is. De úgy véljük, hogy ezt csak akkor tegyük meg, ha kellő biztosítékunk van abban az irányban, hogy ez a bank

—TÁRCAN—

A premier.

Írta: NAGY BÉLA

Kezében szorongatta a rózsaszínű, illatos levelet, a mely boldoggá tette. Holnap tehát találkozni fog vele, akit immár hónapok óta szeret, imád és akit első találkozására óta nem is látott. Holnap délután, a Múzeum kertjében.

De éhes volt és rongyos. Így nem mehet el a találkozóra. Kék gyűrű övezte szemét, arca sápadt volt és mielőtt ezt a levelet megkapta, épen azon gondolkodott, hogyan csillapíthatná éhségét. Hetek óta nem volt keresete, pedig tudott, szeretett volna dolgozni, de a munkával szemben valami utálat fogta el, amit a lustaság táplált és ezért inkább tetlenkedett, bár vágyott valami cselekvésre, olyanra, amely érvényesülését fáradság nélkül előmozdíthatná. Imi akart volna tárcát, cikket, vagy verset, de ebben is ambícióje volt arra, hogy a tollat kezébe vegye, tehát dolgozzék és ő csak sehogysem akart a pampljáról felkelni. Majd a színészi pálya foglalkoztatta ábrándokat ölé elémjé és ez a lát, a mely oly kellemesen izgatta, jól esett neki.

De a gyomra korgott. Táplálékot követelt és az ábrándozásainak hadat üzent.

Küzdött testének a forradalmával, de hiába erőlködött, nem tudta lebirni, a gyomor joga egyre kényelmesebb lett, követelt, forrongott lázított. Felugrott fekvőhelyéről és arca eltorzult. Miért nincs a szobában, az asztálon vagy a földön egy darab kenyér, amellyel kielégíthetné gyomrának, ennek a kegyetlen zsarolónak, a vágyait?

Miért kell nekem éhezniem amikor mindenki eszik? És miért van bőség, amikor a szükség megszüntetve nincs. Miféle joga van a gazdának, aki szintén nem dolgozik, a vagyonhoz? A kinek a birtokában fölösleg van, az nem lehet joggal a tulajdona, amikor másnak még a legszerűsebb szükséglete sincs fedezve?

Lassanként fokozódott el lázadása és végre arra a megállapodásra jutott, hogy neki joga van a mások-fölsőségéhez és nem is követ el bűnt akkor, ha az ilyen fölségességű, akiknek természetszerűleg arra szükségük nincs, elveszi hogy a maga szükségét enyhítse.

—Lopni fogok, azaz nem: csak elvessem azt, ami másnak már nem kell, de megmenti az életemet. Az én életem fenntartása pedig közszükség-

mert reám szüksége van az államnak: katonának akar és adófizetőt kíván belőlem nevelni. Ha tehát én most bármilyen módon biztosítom életem fenntartását, akkor csak olyan helyzetbe akarom magamat hozni hogy leröghassam kötelességemet az állammal szemben. Én tehát kötelességet akarok teljesíteni, hogy jogaim lehessenek. A kötelesség folyamánja a jog. De a jogot nem vehetem előre igénybe csakis azért, hogy kötelességet teljesíthessék?

A megelégedés, hogy ime helyesen eslekedhetik, türelmessé tette és tovább gondolkodott, mert tetézt neki, hogy következtetése szép, eszményi és józan.

Es ha mégis beleütközöm a társadalmi szerződésnek abba a szakaszába, hogy a más tulajdona tilos és aki mégis hozzászól, lop és úgy lesujt reám a bár viszonylagos alapon nyugvó igazságszolgáltatás? Eh a törvény is csak fölsőfőleg védi és a nyomornak nem biztosít semmit. Miféle törvény ez a és a betegnek mégis megültilja, hogy egészséget szerezzen? Igen elfogom venni valakinek a feleslegét!

Azután hozzátette:

— De csak egyszer, egyetlen egyszer. Az.

mindenképpen meg fog felelni a kiváltságaihoz mért kötelezettségeknek is és hogy létének első percétől kezdve diszes helyet foglal el majd a jegybankok sorában.

De ne tévesszük szem elől azt az elemi igazságot, hogy bankok nem teremtenek tőket, hanem csakis a már meglévő tőkék gyümölcsötzetéséről, illetve felhasználásáról gondoskodnak. Valamint az se kerülje el figyelmünket, hogy az osztrák-magyar banknak az 1906. évről szóló jelentésében foglalt adatok szerint: a bank által tavaly leszámított váltók 59%, a magyar és csak 41% a osztrák provinciáljau, Ausztria nagyobb népességének és fokozottabb ipari forgalmának dacára.

Kétségtelen tehát, hogy az Osztrák Magyar Bank megfelelő kamatláb mellett igen nagy mértékben járul hozzá a hazai forgalom pénzigényeinek kielégítéséhez. Az osztrák-magyar banknak hazánk hitelviszonyainak hasznos kihatásu működését, valamint az igények fokozásával lépést tartó gondoskodását még kézzelfoghatóbban igazolja az a példaképpen itt felemlített ténykörülmény: hogy a bank budapesti főintézetének váltótárcája 1904 március közepén alig ért el még csak 23 millió koronát, míg az 1907. évről ugyanebben az időpontjában váltótárcaállománya 153 millió koronát — mult felül.

Nehogy azonban félreértesünk. Az előadottak mellett ki kell emelnünk, hogy a közös jegybank a hitelügyek e kielégítésénél semmi egyebet nem tesz pusztá kötelességteljesítésnél, s hogy Magyarországot semmiképpen sem részesíti előnyben, valamint hogy működésével nincs ártalmára sem a saját, sem az osztrák érdekeknek.

Ha a döntő szempontok tekintetében nincs még elégséges biztosítékunk, akkor inkább halasszuk el a jogunkkal való élés időpontját és törekedjünk arra, hogy az osztrák magyar bank mai szervezetében is a magyar önálló államiság és a magyar gazdasági élet követeléseit a legpróbb rész-

letekig érvényesüljenek. Ilyképpen készítve elő az önálló magyar jegybanknak tölállítást, ami mégis csak idő kérdése. Óvakodjunk azonban a hirtelen, átmenet nélkül való rázkódtatástól, mert gazdasági viszonyaink még nem oly erősek, hogy azokat egykönnyen elbirják.

Készítsük elő a különválást nyugodtan, kellő körültekintéssel, úgy amint a gazda a maga házában, a maga jogkörében megteheti, amelybe senkinek és semminek nincs beleszólása, mint a maga jól felfogott — érdekének.

Az Ausztriával való kiegyezés kerebébe tartozik a közszállítások, nevezetesen a közös hadsereg számára való szállítások kérdése is. A közös költségekhez való hozzájárulásunk arányában követeljük a részletetést a szállításokban. Ez kézzelfogható igazság, minden más álláspont kézzelfogható igazságtalanság.

Jól tudjuk, hogy vannak egyes cikkek, amelyeket hazánkban még nem állítanak elő, vagy amelyekben Magyarország még nem képes versenyezni Ausztriával. Ebből azonban nem az következik, hogy ezeket a cikkeket részesedési hányadunk rovására rendeljük meg Ausztriában, hanem az, hogy egyéb cikkeket megfelelő nagyobb hányadban tőlünk szerezzenek be.

Látványos, hogy semmiképpen sem akarunk Ausztria rovására gazdagodni. — Mi csakis törvénybiztosította jogunkat akarjuk érvényesíteni. Ránk nézve is életkérdés az ipari fejlődés, mi is akarunk egyelőre legalább oly virágzó ipart és kereskedelmet, mint a szemlázómatst gazdagodó Ausztria. Aki pedig ebbeli törekvéseinket gátolja, az nekünk csakis ellenségünk lehet, akivel ehhez képest kell elbánnunk.

Mi is élni és boldogulni akarunk gazdasági téren éppen úgy, mint a politikain. Ezt a törekvést pedig józan belátásu ember nem veheti tőlünk rossz néven.

után én is alkalmazkodom a társadalmi szerződéshez. Most is csak azért cselekszem ellene, hogy azután alkalmazkodhassam hozzá. Es ha kiderül nos, akkor vége. . .

Nem tudott tovább gondolkodni. Az éhség letörte teljesen erkölcsi érveit, amelyek nem is jelenkeztek, mert nem táplálta őket semmiféle benső érzés. Benyitott a szomszéd szobába, amelyben lakótársa lakott. A szekrény: célja tárva nyitva állott. Hirtelen oda akart ugrani, de véletlenül balra nézett ahol a tükörben meglátta magát.

Feldult arc, villogó szemek, eltorzult vonások, kegyetlen tekintet, kiszáradt, sóvár ajak, állatias otromba, vágy meredt vissza a fényes üveg lapról. Egy pillanatig állomásozott csupán a tükör előtt s azután elvesztette az esztét. A szekrény legfelsőbb fiókjában két darab huzkoronást látott meg és ezt is a tükör mutatta meg neki. Odarohant a szekrényhez és kecsével a pénz után akart nyulni.

Életszagott érzett. A lakótárs néhány nap előtt hazulról csomagot kapott. Kolbászt, hurkát, felvágottat és sült téstát, amihéz alig nyult eddig. A gyomor tettének jelenlegi rugója célhoz

jutott. Egy pillanatig habozott, de azután az éhség, az étel ígató illatára egyre kegyetlenebbül követelte, hogy lecsillapítsak. Enni, falni: ezt parancsolta az ösztöne, amelyen sérelem esett az éhezéssel és egy pillanat múlva már nem gondolkodott. Fat. Sokáig falt.

Végre nem bírta tovább. A gyomrában béke uralkodott ismét. Az emberből kihalt minden vágy. Még egy pillantást vetett a két bankóra s azután újra a tükörbe nézett. Sima, tiszta, nyugodt, becsületes, azelid arc mosolygott rá. Kisurrant a szobából és boldognak érezte magát ismét.

A pamagról feléje tekintett az a kis levél, a pásztoróra hívó, drága üzenet. Nézte, nézte egy ideig s azután radobta magát a pamagrán.

— Nem megyek el, mormogta maga elé, és csakhamar el is aludt.

UJDONSÁGOK.

Krónika.

Ah, vakarózdni, vakarózdni, Manapság milyen nagy divat, Parasztk és urhölgyek egyiké vakarják a karjaikat.

Karjára most mindonki kényes, A kar mostan: nebantvirág, A kar viszket, tüzel, bizserg, ég, Hozzá ne nyuljon senki hát.

Ne mondja senki mostanában: „Szabad kérnem, nagysád, a karját!” A válasz lenne: „Oh, hogysisne! Hogy még az oltást levakarják!”

Ha már vakarni kell szüneten, Inkább csak hadd vakarjak én, Vakarja kiki a magáét, Hisz vakarózdni most erény.

Mert vakarózdni, vakarózdni Most a legjobb izlés se tilt, Oh, mily felséges gyönyörűség, Így vakarózdni ungeniert.

Oh, mily borzasztó dolog volt Régente, hogyha viszketett, A fene ette meg az embert, Mert nem tudta, hogy mit tehet.

Sopánkodott, hogy félreértik, Tudj' Isten, mit fog rág rá a guny, A viszketést inkább eltürte Fogesikorgatva, szomorun

De most! Ohó! Most vakarózdunk, Mig csak ki nem serked a vér, Napjában százszor, milliószor, Kárpótlásul a multakért.

Most vakarózdunk, vakarózdunk. Ha oltva vagyunk, hogyha nem, Csak vakarózdunk, vakarózdunk Reggeltől estig szüntelen.

Aki régebben vakarózdott, Azt messziről elkerülém, Aki mostanság vakarózdik, Attól többé nem félek én.

Aki a karját nem vakarja, Ne álljon szóba se velem, Ki mentül többet vakarózdik, Ast a keblemre ölelem.

Az a bajtársam! A barátom! Testvérem! Lelkemnek fele! Csak vakarózdunk hát vidáman, Hogy megbolondulunk bele!

Fenő.

— **Olvasóinkhoz.** — Hirlapunk mai száma utolsó e negyedben; tisztelettel kérjük vidéki hátralevő előfizetőinket a hátralevőknek mielőbbi beklüdesésére és az előfizetések megújítására.

— **Vilnyvilágításunk ügye** a héten egy lépéssel előre haladt. Hétfőn ült össze a világitási bizottság s tárgyalta le Ganz és Társa budapesti cégnek a városhoz benyújtott ajánlatát, melyen jelen volt a cég képviselője is. Konstatáljuk, hogy Ganzék ajánlata letelelt előnyös a városra, amennyiben a cég 3000 koronát kér a várostól a közvilágításért s világitana 120 35 ős izzó és 4 ivilámpával. A városnak a mostani meccsekkel szem világitása közel 1500 koronába kerül 60 lámpával s vak sötétség van az utcákon. Ez ügygyel közérdeklü voltánál fogva legközelebb bővebben foglalkozunk.

CSATÁRY KÁROLY
 polgári és egyenruha szabó
SZOMBATHELY,
 Király-utca, Techet-féle házában.

Készíték a legújabb divat szerint, a legkitűnőbb kivitelben, versenyképes áron, teljes garancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szabótechnikáit felhasználva.

férfi-ruhákat
 és elvállalom bármiféle
egyenruhák
 készítését is.

Kívánatra mintákat küldök, avagy egy levelező-lapon történt meghívásra bárhová személyesen elmegyek.

Szíves támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
 polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller**
 pöttyök

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívnél, oszrási és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. — Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”,
 PRÁGÁBAN, Elisabethstrasse 5 neu.
 Mindennapi szétküldés.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a m. t. közönségnek szíves tudomásul adni, hogy

papír-, írószerek-, könyvkereskedésemet és könyvkötészetemet a Sági-utcából a Gyarmathy-térre, a kir. járásbíróóság épületébe helyeztem át.

Mindennemű papíráruk, írószerek és e szakmába vágó cikkek bőséges választékot tartok a legjobb anyagból s mérsékelt, versenyképes áron adom el.

!!! KÖNYVKÖTÉSZET !!!

A n. é. közönség szíves partfogását kérve, maradtam mély tisztelettel

Szágán János,
 papír-, írószerek, könyvkereskedés és könyvköt.

5—19 **Cellőmők.**

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

„A hazai kávészenny!”

„A hazai kávészenny!”

„A hazai kávészenny!”

„A hazai kávészenny!”

„A hazai kávészenny!”

Miért — rágalmaznak bennünket oly sok oldalról,
Miért — utánózzák oly gyakran a mi címkeinket!

Azonban rágalmazással nem lehet jó kávét főzni és azert Ön is, kedves hazaiasszony, nagyon helyesen cselekszik, ha megmarad a régóta bevált

valódi : Franck. Kávé-pöttyök

mellett, melynek finom minősége egyedül képes Önt tartósan kielégíteni.

A valódi : Franck-kávé, amely a kassai és a zágrábi honti gyárakból való, az ismertetőjeleit ezen védjegy és ezen aláírás

Hirdetéseket
 jutányos áron felvesz a kiadóhivatal

SZEIFERT JOZSEF POZSONY
 Halászkapu-utca 4 sz.
 cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti
 Diana fegyverekből
 ugyazintén célszerű Hemmerle-féle fegyverekből

J. P. Sauer u. Sohn cég
 Krupp Frigyes-féle különleges acélsövű fegyverekből,

eredeti gyári áron.

Legújabb!! Browning-féle önműködő ismétlő seretés vadászfegyver 12 öbn. ered. gyári áron azaz 210 kor-ért nálam kapható

Cs. es kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számú vadászati és tárcsa-lóporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kalibertől a legjobb áron.

Vadászati, utazási es sportkörülményesség!
 Saját lövölde!
 A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegyvereim és vadászszerszökök az egyedüli aranyérmert nyertek.

Nyomatott a kiadóhivatalon „Vörösmarty”-könyvnyomda és hirdelkiadó-vállalat gyorsajtóján Devecserben. 1907.